

***Kaupunkiympäristön
roskaantumisen;
esiselvitys roskien määrästä ja
laadusta kahdessa
kaupunkipuistossa***

Julia Talvitie, Sanna Suikkanen, Outi Setälä

Suomen ympäristökeskus, Merikeskus

S Y K E

Tutkimuksen taustaa

- Roskaamisessa on kyse tahallaan tai vahingossa ympäristöön päästetyistä esineistä tai aineista.

- Jätelain 72 § roskaamiskielto:

”Ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa”.

Tutkimuksen taustaa

- Roskaamiskiellosta huolimatta ympäristöön päätyy roskaa joko tahallisen roskaamisen vuoksi tai vahingossa
- Roskaa löydetään kaupunkiympäristössä kaikkialta.
- Roskat kulkeutuvat tuulten ja sadevesien mukana. Erityisesti kaupunkien lähetyvillä olevat vesistöt ovat tämän vuoksi roskaantumisvaarassa.

Tutkimuksen taustaa

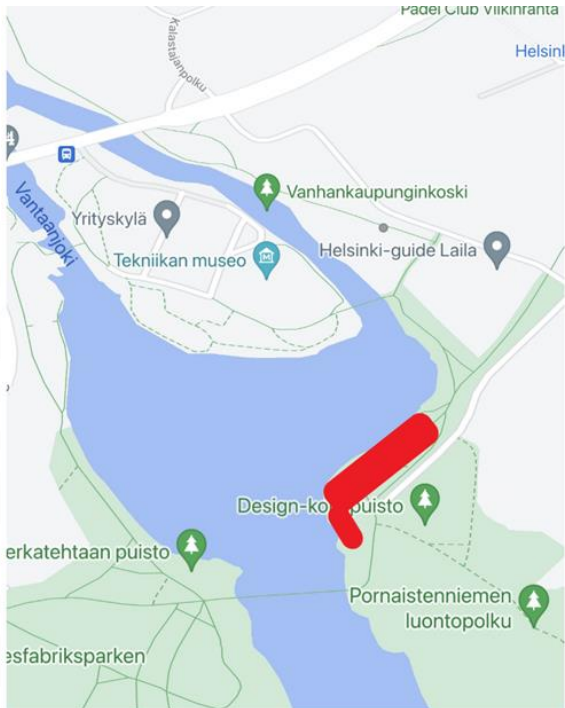
- Roskien määrää ja laatua kaupungeissa ei ole systemaattisesti selvitetty Suomessa
- EU:n kertakäyttömuovien kulutusta rajoittava SUP-direktiivi (2019/904/EU) astui Suomessa voimaan 23.8.2021.
- Tässä selvityksessä tutkittiin roskien määrää ja laatua kahdella eri kaupunkipuistoalueella Helsingissä toukokuussa 2021, ennen kuin kertakäyttömuovidirektiivi astui voimaan.

ec.europa.eu

Tutkimusmenetelmät

Pornaistenniemen puisto

Tilkanniityn puisto

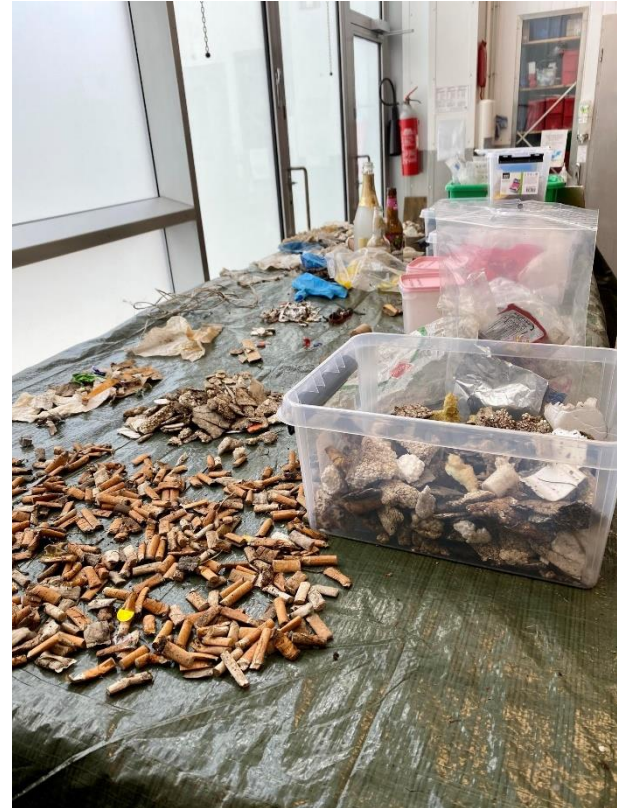
Tutkimusmenetelmät

- Roskanäytteiden keräämisessä sovellettiin rantaroskaseurannassa käytettävää menetelmää
- Molemmista puistoista tutkittiin n. 3000m² alueelta kaikki maan pinnalta löytyvät läpimitaltaan yli 2,5 cm roskat.
- Roskat tunnistettiin ja kerättiin paikan päällä, jonka jälkeen ne kuljetettiin muovisäkeissä Suomen ympäristökeskuksen merentutkimuslaboratorioon.

Tutkimusmenetelmät

- Laboratoriossa roskat kuivattiin, laskettiin ja punnittiin.
- Roskat myös luokiteltiin eri tyyppisiin käyttötarkoituksen ja materiaalin mukaan.
- Muoviroskat lajiteltiin vielä SUP-direktiivin kategorioiden mukaisesti

Tulokset

- Kahden tutkimuspuiston alueelta kerättiin ja tunnistettiin yhteensä 4886 roskaa (0,8 roskaa /m²). Yleisimmät roskatyypit kappalemäärältään olivat muovit; erityisesti EPS (styrox) ja tupakan tumpit.
- Massana ilmoitettuna roskaa löytyi yhteensä n. 10 kg. (n. 2g/m²)
- Kaupunkipuistojen roskamäärät ovat hieman korkeampia kuin keskimäärin Suomessa olevien urbaanien rantojen roskamäärät (0,4 roskaa/m²)

Tulokset

- Pornaistenniemen puistosta löytyi keskimäärin 0,7 roskaa/m² ja Tilkanniityn puistosta 0,9 roskaa/m².
- Molemmissa puistoissa muoviroska oli yleisin löydetty roskamateriaali (87% kaikesta roskasta Pornaistenniemen puistossa ja 90% kaikesta roskasta Tilkanniityn puistossa kappalemäärällisesti tarkasteltuna).
- Tilkanniityn puistosta löytyi joitakin roskatyyppejä, joita Pornaistenniemen puistosta ei löytynyt ollenkaan, kuten tupakansytyttimiä, kyniä, maskeja ja palloja

Tulokset

- Molemmista puistoista löytyi runsaasti kategoriaan kuuluvia roskia.
- Kappalemäärällisesti tarkasteltuna SUP-roskat vastasivat 32% kaikesta roskasta Pornaistenniemen puistossa ja 30% Tilkanniityn puistossa.

	PORNAINENNIEMEN PUISTO		TILKANNIITYN PUISTO	
	kpl/1000 m ²	g/1000 m ²	kpl/1000 m ²	g/1000 m ²
KERTAKAYTTOMUOVIT ("SUP-ROSKAT")				
TUPAKAN TUMPIT	174	36,5	87,3	18,8
KORKIT/KANNET	3,86	13,0	42,6	59,1
PILLIT	4,21	2,11	16,5	5,29
TIKUT	6,67	3,51	28,5	10,6
ATERIMET	4,91	8,77	1,47	3,82
PULLOT	0,35	8,77	0,59	13,8
MUKIT	0,35	0,35	1,18	1,76
MUOVIPUSSIT	1,05	2,11	2,65	5,88
ELINTARVIKEKÄÄRE	16,8	10,5	73,2	20,3
KALASTUS (SIIMAT)	2,11	2,11	0,59	0,29
KALASTUS (MUU MUOVI)	2,46	16,1	0,89	2,35
TAMPONI	0	0	0,29	0,89

Tärkeimmät

- Kaupunkipuistoissa paljon roskaa
- Yleisin roskamateriaali kappalemäärällisesti on muovi
- Rantaroskaseurannan metodit hyvin sovellettavissa kattavaan kaupunkiroskatutkimukseen
- Tietoa eri kaupunkialueiden roskien määrästä ja laadusta tarvitaan, jotta roskaantuminen voidaan ratkaista lähteillä ja reiteille
- Kiinnostavaa seurata miten SUP-direktiivi näkyy kaupunkien roskaantumisessa

Kiitos!

